

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

BEBE TULUMU ÜRETİMİ

ANKARA 2006

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. 0-2 YAŞ BEBE TULUM KESİMİ	3
1.1. Model Analiz İşlemleri	3
1.2. Asgari Çalışma Talimatı	5
1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri	5
1.4. Bebe Tulumu Kalıplarını Kumaşa Uygulama İşlemleri.....	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
KONTROL LİSTESİ	9
ÖĞRENME FAALİYETİ – 2	10
2. 0-2 YAŞ BEBE TULUMU DİKİM İŞLEMLERİ.....	10
2.1. Bebe Tulumu Dikim Planı ve Makine Parkını Belirleme İşlemleri.....	10
2.2. Bebe Tulumunda Kullanılan Süsleme Teknikleri	11
2.3. Bebe Tulumu Dikimi	11
UYGULAMA FAALİYETİ	12
KONTROL LİSTESİ	18
ÖĞRENME FAALİYETİ 3	19
3. 0-2 YAŞ BEBE TULUMUNDA SON ÜTÜ VE SON KONTROL	19
3.1. Bebe Tulumu Ütülemede Dikkat Edilecek Noktalar	19
3.2. Bebe Tulumu Ütüleme İşlem Sırası	19
UYGULAMA FAALİYETİ	20
3.3. Bebe Tulumunda Son Kontrol İşlemleri	22
3.3.1. Genel Görünüm Kontrolü.....	22
3.3.2. Ölçü Kontrolü	22
3.3.3. Malzeme Uyum Kontrolü	24
3.4. Bebe Tulumunda Kontroller Doğrultusunda Düzeltme Yapma İşlemleri	24
3.4.1. Kalıpta Düzeltme Yapma	24
3.4.2. Malzemede Değişiklik Yapma	25
3.4.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma	26
KONTROL LİSTESİ	27
MODÜL DEĞERLENDİRME	28
KAYNAKÇA	29

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD112
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Çocuk Giyim Modelisti-Hazır Giyim Model Makinecisi
MODÜLÜN ADI	Yaş Bebe Tulumu Üretimi
MODÜLÜN TANIMI	Kalite niteliklerine uygun bebe tulumu kesim ve dikim işlemlerini kapsayan öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	Tişört Üretimi ve Reçme modüllerini başarmış olmak
YETERLİK	0-2 yaş bebe tulumu dikmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında kalite niteliklerine uygun 0-2 yaş bebe tulumu dikebileceksiniz. Amaçlar <ul style="list-style-type: none">➤ 0-2 yaş bebe tulumunu kesim tekniğine uygun bir şekilde kesebileceksiniz.➤ 0-2 yaş bebe tulumu üretimini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.➤ 0-2 yaş bebe tulumu son ütü ve son kontrol işlemlerini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Yuvarlak örme kumaş, makas, kesim kalıpları, toplu iğne, çizgi taşı, DSM, overlok, reçme, kesilmiş parçalar, aksesuarlar, iplik, mezür, cetvel. Ortam: Atölye, işletme, ev vb. öğrencinin kendi kendine veya grupla çalışabileceği tüm ortamlar.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili öğrenci,

Çocuk giyimi alanı tekstil sektörünün önemli bir kolunu oluşturmaktadır. Günümüzde yaşam standartlarının yükselmesiyle birlikte, moda kavramı da hayatımızda çok daha önemli bir yere sahip olmuştur. Modada görülen bu yükseliş çocuk giyimine de farklı yaklaşımlar getirmiştir. Bu nedenle çocuk giyim firmalarının sayısında artış olmuştur.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de pek çok çocuk giyimi firması faaliyet göstermektedir. Bu firmalar gerek iç, gerekse dış piyasaya yönelik olarak üretim yapmaktadır.

Sizleri çocuk giyim sektörüne hazırlayan “Çocuk Giyim Modelistliği” alanının temel konularından biri “Bebe Tulumu Üretimi”dir. Bu modül sayesinde bebe tulumu üretimiyle ilgili ayrıntıları öğrenecek ve çocuk giyimi alanına ilk adımı atmış olacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında 0-2 yaş bebe tulumunu kesim tekniğine uygun olarak kesebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

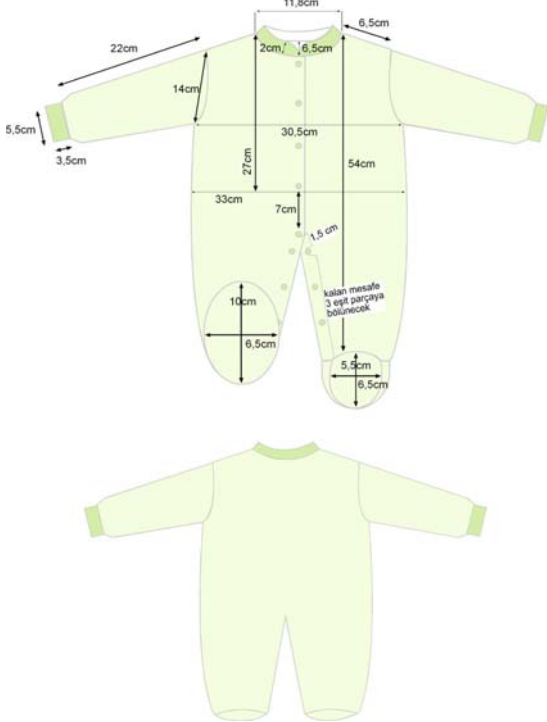
Tulum üretiminde kullanılan kadife, penye vb. kumaşların kesiminde dikkat edilecek noktaları araştırınız.

1. 0-2 YAŞ BEBE TULUM KESİMİ

1.1. Model Analiz İşlemleri

Tulum kesimine geçilmeden önce modelin analiz edilmesi gerekir. Model analizi modelin her yönden incelenerek tüm ayrıntılarının tanımlanmasıdır. Model analizi işlemleri için model tanımlama formu kullanılır. Model tanımlama formu modelin biçim tanımlaması, teknik çizimi, dikiş payları, parça listesi, beden çizelgesi vb. bilgileri içerir. Üretim bu bilgilere göre gerçekleştirilir.

MODEL TANIMLAMA FORMU

ÜRÜN: 0-2 YAŞ BEBE TULUMU	SEZON:
FORM:	HAZIRLAMA TARİHİ:
BEDEN NO: 68 (6 ay)	HAZIRLAYAN:
	<p>BİÇİM TANIMLAMA</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Yaka ve kol çevresine ribana geçirilecek.➤ Yaka çevresine reçme yapılacak.➤ Ön pervazlara 7mm den overlok yapılacak.➤ Kapanma gereci olarak çıt çıt kullanılacak. <p>DİKİŞ PAYLARI</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Tüm dikiş payları 7mm olacaktır.
PARÇA LİSTESİ	
(ÖTK) Ön tulum kalıbı x 2 (ATK) Arka tulum kalıbı x 1 (TKK) Tulum kol kalıbı x 2 (TPTK) Tulum patik taban kalıbı x 2 (TPÜPK) Tulum patik üst parça kalıbı x 2	Ön pervaz üst parçası x 2 Ön pervaz alt parçası x 2 Yaka ribana x 1 Kol ağzı ribana x 2 Arka pervaz parçası x 2
Kullanılacak malzemeler	Malzeme örnekleri
-Kadife veya penye kumaş -Ribana kumaş (1x1) -İplik	-Çıt çıt -Beden etiketi -Yıkama talimatı

1.2. Asgari Çalışma Talimatı

Asgari çalışma talimatıyla, üretim sırasında özellikle dikkat edilmesi gereken noktalar belirtilir. Üretim bu talimatlar doğrultusunda gerçekleştirilir.

0-2 YAŞ BEBE TULUMU ASGARİ ÇALIŞMA TALİMATLARI
1- Tüm iç dikişlerde 4 iplik overlok kullanılacaktır (Dikiş sıklığı 1cm de 4 batış).
2- Dikiş payları 7 mm olacaktır.
3- Ön pervaz 3 iplik overlokla temizlenecektir (Dikiş sıklığı 1cm de 4 batış).
4- Ön pervaz 3 iplik overlokla bedene takılacaktır.
5- Yaka yüksekliği 2 cm olacaktır.
6- Yaka ribanası üzerine reçme yapılacaktır.
7- Ön pat ucuna 0,5 cm'den gaze dikişi yapılacaktır (Dikiş sıklığı 1cm de 3 batış).
8- Beden etiketi arka yaka ortasına takılacaktır.
9- Kol ribana yüksekliği 3,5cm olacaktır.
10- Yıkama talimatı sol yan boydaki çita takılacaktır.
11- Ön pata çit çit takılırken alttaki patın görünmemesine dikkat edilecektir.
12- Çit çitler takılırken aralarında potluk oluşmamasına dikkat edilecektir.

1.3. Kalite Niteliklerini Belirleme İşlemleri

Üretilen üründe dikkat edilecek kalite özellikleri; parçalar arasında eşitlik, dikiş genişlikleri, dikiş uzunluğu, dikişin görünüşü, desen uygunluğu, tam dikiş başlangıcı ve bitimi, sağlamlaştırma boyu ve üründeki ayrıntıların (fermuar gibi) genel görünümüdür. Üründeki bu özellikler standart ölçüleri ve toleranslarıyla (sapmalar) birlikte bir form üzerinde gösterilir.

NOT: Bir giysinin her iki parçası için de eşit olmalıdır. Örneğin; toleranslarda kol boyu ± 2 mm ise ve sol kol boyu 2 mm uzun ise sağ kol boyu da 2 mm uzun olmalıdır. Ya da her ikisi de tam ölçüde olmalıdır (0 tolerans).

KALİTE NİTELİKLERİ

ÜRÜN:68 boy (6 ay) BEBE TULUMU

Çalışma aracı: 4 iplik overlok, DSM, reçme, çit çit makinesi

İlave aparatlar:Gaze ayağı, küçük boy çit çit aparatı

No	TANIMLAMA	STANDART	TOLERANS		GERÇEKLEŞEN	
			+	-	+	-
1	Yaka oyuntu formu	0	1	1		
2	Yaka ribana genişliği	20	1	1		
3	Ön pervaz genişliği	30	2	2		
4	Arka ağ pervaz genişliği	30	2	2		
5	Kol ribana genişliği	30	1	1		
6	Kol ağzı genişliği	55	1	1		
7	Kol evi genişliği	140	1	1		
8	Kol boyları eşitliği	220	2	2		
9	Ön pat eşitliği	0	1	1		
10	İç kapanma boyu eşitliği	0	1	1		
11	Beden genişliği	305	2	2		
12	Basen genişliği	330	2	2		
13	Omuz genişliği	65	1	1		
14	Çit çit mesafe eşitliği	0	1	1		
15	Patik burnu en x boy	65 x 55	1	1		
16	Alt taban en x boy	65 x 100	1	1		
17	Patik burun formu	0	1	1		

NOT: Bütün ölçüler mm cinsindedir.

Ölçü kontrolleri model için verilen talimatlarda yer alan ölçüm yerlerinden yapılır. Ölçü aracı doğru ve düzgün olmalıdır. Giysi düz bir zemine rahat bir şekilde serilerek ölçülmelidir.

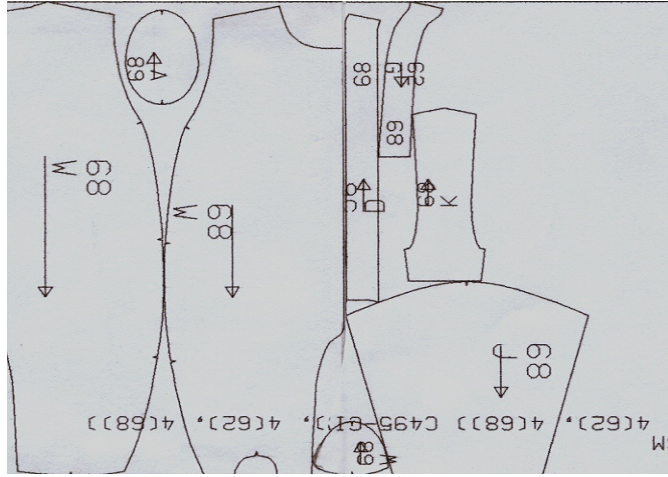
Standart ölçüler, kalıp hazırlamada kullanılan ölçülerdir.

1.4. Bebe Tulumu Kalıplarını Kumaşa Uygulama İşlemleri

Tulum kalıpları kontrol edilip kumaş kesime hazırlandıktan sonra kalıplar kumaşa yerleştirilir.

Kalıbı kumaşa yerleştirme ve kesimle ilgili daha ayrıntılı bilgi için “kesim” modülüne bakınız.

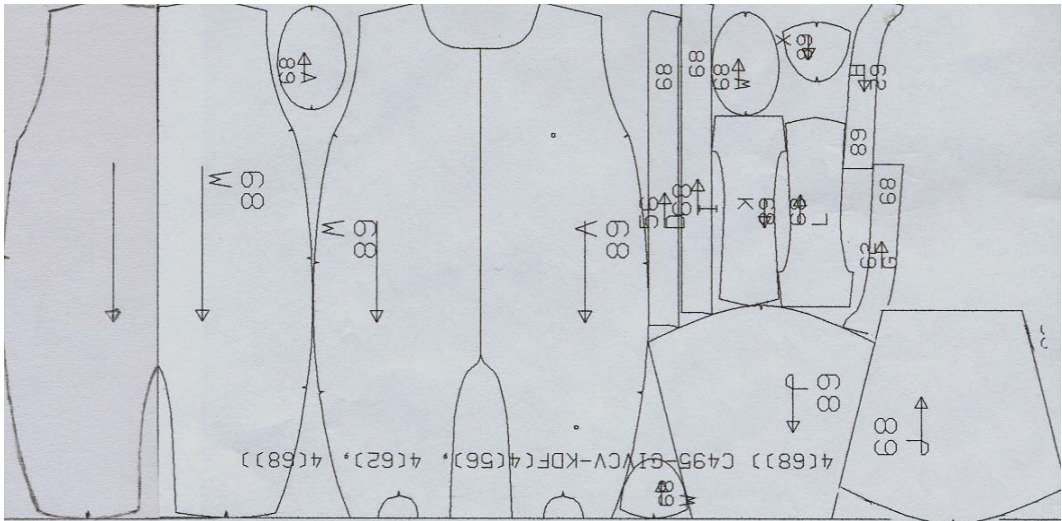

Kalıp Yerleşimi-Tek Yönlü (Kadife Kumaş İçin)
Kumaş Eni:150 cm Kumaş Boyu: 60 cm arka ortası kumaş katı (çift kat kumaş)

NOT: Yaka parçası ve kol manşetleri ribana kumaştan kesilir.

Yaka ribana: En 25,5cm Boy 6cm

Kol ribana: En 13cm Boy 8cm

Kalıp Yerleşimi – Tek Yönlü
Kumaş Eni: 150cm Kumaş Boyu: 60cm (tek kat kumaş)

UYGULAMA FAALİYETİ

Bebe Tulumu Kesimi

İşlem Basamakları	Öneriler
Çalışma ortamını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İş önlüğünüzü giyiniz.➤ Temiz, düzenli ve dikkatli çalışınız.
Modeli analiz ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Modelin tüm ayrıntılarını dikkate alınız.
Asgari çalışma talimatını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Modelin üretiminde özellikle dikkat edilecek noktaları yansıtmaya özen gösteriniz.
Kalite niteliklerini belirleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalite niteliklerini belirlemede ölçü tablosunu göz önüne alınız.➤ Kaliteli bir üründe bulunması gereken özelliklere dikkat ediniz.
Kalıpları kontrol ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıp parçalarının sayısını ve üzerinde gerekli bilgilerin olup olmadığını kontrol ediniz.➤ Kalıpların form düzgünlüğüne bakınız.
Yüzey özelliğine göre kumaşı kesime hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesime hazırlamada dikkat edilecek noktalar için “Kesim Modülü”nde kumaşı kesime hazırlama işlemleri konusuna bakınız.
Kumaşı masaya seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Masanın üzerini temizleyiniz.➤ Kumaşı masaya seriniz.➤ Kumaşın düz iplik yönünü masanın kenarına getiriniz.➤ Kumaş katları arasında bolluk olmamasına dikkat ediniz.
Kalıpları kumaşa yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalıp ve kumaşın düz iplik yönüne dikkat ediniz.➤ Kadifeyle çalışıyorsanız tek yönlü yerleşim yapınız.➤ Ekonomik bir yerleşim yapmaya özen gösteriniz.
Kalıpları kumaşa sabitleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Penye yada kadifeyle çalışıyorsanız kalıpları kumaşa sabitlemede toplu iğne yerine ağırlık kullanmayı tercih ediniz.
Kalıpları kumaşa çiziniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşta leke yapmayacak ve kumaşı esnetmeyecek bir çizim gereci kullanınız.
Kalıpları kaldırıp kumaşı kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı kesmeden önce son bir kontrol daha yapınız (yanlış yerleşim veya yanlış bir çizim olup olmadığına bakınız).➤ Kumaşı çizgilerin tam üstünden dikkatli bir şekilde kesiniz.➤ Çıtların çok derin olmamasına dikkat ediniz. <p>NOT: Kesimle ilgili daha ayrıntılı bilgi için “Kesim Modülü”ne bakabilirsiniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Kumaşı özelliklerine uygun olarak kesime hazırladınız mı?		
Kalıpları kumaşa tekniğine uygun olarak yerleştirdiniz mi? (Kumaş özelliğine göre tek-çift yönlü yada karışık olarak)		
Kalıpları kumaşa uygun bir gereçle çizdiniz mi?		
Kumaşınızı tekniğine uygun olarak kestiniz mi?		
Kesilmiş parçaları doğru olarak işaretleyip düzenlediniz mi?		
Temiz ve düzenli çalıştınız mı?		
İş kazalarına karşı dikkatli oldunuz mu?		
Zamanı verimli kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemleri tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında 0-2 yaş bebe tulumu üretimini, kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Bebe giyimi üzerine çalışan bir işletmeyi ziyaret ederek tulum çalışma tekniklerini inceleyiniz.
- Çalışmanızı rapor halinde sınıfa sununuz (Grup çalışması yapabilirsiniz.).

2. 0-2 YAŞ BEBE TULUMU DİKİM İŞLEMLERİ

2.1. Bebe Tulumu Dikim Planı ve Makine Parkını Belirleme İşlemleri

BEBE TULUMU DİKİM PLANI				
İşlem no	Akış Basamakları	Çalışma Aracı	Tahmini zaman	ölçülen zaman
1	Ön pervaz üst ve alt parçalarını birleştirme	3 iplik overlok		
2	Ön pervaz dış kenarını temizleme	3 iplik overlok		
3	Arka ağ pervazını birleştirme	3 iplik overlok		
4	Omuzu birleştirme	4 iplik overlok		
5	Kolu bedene takma	4 iplik overlok		
6	Kol altı ve yan boy birleştirme	4 iplik overlok		
7	Kol ribana birleştirme	4 iplik overlok		
8	Kol ribana takma	4 iplik overlok		
9	Ön pervazı (pat) bedene takma	3 iplik overlok		
10	Arka ağ pervazını bedene takma	4 iplik overlok		
11	Yaka ribana takma	3 iplik overlok		
12	Yakaya reçme çekme	Reçme		
13	Ön pata gaze çekme	DSM		
14	Patik burnu takma	4 iplik overlok		
15	Patik tabanı takma	4 iplik overlok		
16	Çıt çıt basma	Çıt çıt makinesi		

2.2. Bebe Tulumunda Kullanılan Süsleme Teknikleri

Süsleme, giysilere daha hoş ve güzel bir görünüm kazandırmak için yapılır. Bebek giysilerinde kullanılacak süslemelerin seçiminde şu noktalara dikkat edilmelidir:

- Süsleme malzemesi seçerken bebek teninin hassasiyeti dikkate alınmalı, sert malzemelerden yapılmış gereçler kullanılmamalıdır.
- Kullanılacak gereçlerin zararlı kimyasallarla işlem görmemiş olmasına dikkat edilmelidir.
- Kullanılan süsleme gereçleri yıkamaya elverişli olmalıdır.
- Bebeği rahatsız edebilecek abartılı süslemelerden kaçınılmalıdır.

Tulum süslemede en çok applike, nakış yada baskı tercih edilir. Hazır şerit, kurdele gibi malzemeler de kullanılabilir.

Aplike Çeşitleri

Kurdele ve Şeritler

Süslemeyle ilgili daha ayrıntılı bilgi için “tişört dikimi” modülüne bakınız.

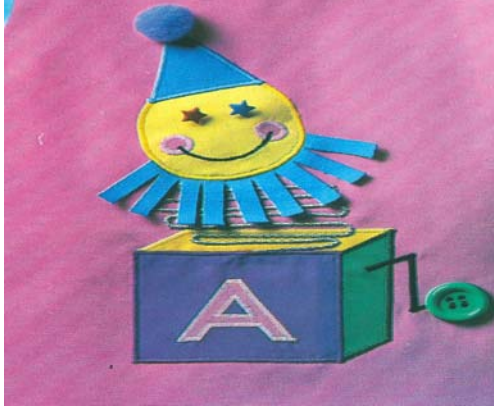

2.3. Bebe Tulumu Dikimi

Bebe tulumu dikim işlemleri hazırlanan dikim planı doğrultusunda yapılır. Dikim planında izlenecek işlem sırası ve kullanılacak makineler belirtilmiştir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Bebe Tulumu Dikimi

İşlem Basamakları	Öneriler
Çalışma ortamını hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İş önlüğünüzü giyiniz.➤ Makineleri ayarlayınız. <ul style="list-style-type: none">➤ İş güvenliği tedbirlerini alınız.➤ Temiz, düzenli ve dikkatli çalışınız.
Bebe tulumu için hazırlanmış dikim planını inceleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Tulum parçalarının doğru ve tekniğe uygun dikilebilmesi için gerekli planlamayı yapınız.➤ Tüm ayrıntıları dikkate alınız.
Belirlenmiş makine parkı doğrultusunda çalışınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Tulum dikiminde kullanılacak makineleri ayarlayınız.➤ Yapılacak işlemlere uygun aparatları seçmeye özen gösteriniz.
Parçaları işlem sıralarına göre tasnif ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Parçaları birbiriyle karıştırmamaya ve kaybetmemeye özen gösteriniz. <ul style="list-style-type: none">➤ Üzerinde işlem yapmadığınız parçaları düzenli bir şekilde katlayıp saklayınız.

<p>Model özelliğine uygun bir süsleme yapınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tuluma süsleme yapacaksanız dikim, işlemlerine geçmeden önce bu işlemi yapınız. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kullanacağınız süsleme gerecini uygun bir yere yerleştirerek etrafından dikiş ya da ütüyle yapıştırınız (Özelliğine göre).
<p>Ön pat ve arka ağ pervazlarına 3 ip overlokla yapılacak işlemleri uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Overloğun dikiş boyunu talimata göre ayarlayınız (1cm 4batış). <p style="text-align: center;">Arka Ağ Pervazlarını Birleştirme</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Overlok yaparken dikiş paylarını kestirmeyiniz.

<p>Omuzları birleştirerek kolları bedene takınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Omuzları esnetmemeye dikkat ediniz. ➤ Kol ortası çıtını omuz dikişine getirerek kolu takınız. <p style="text-align: center;">Kol Takma</p> <p>NOT: Kol takma için “Tişört Dikimi” modülünde “yuvarlak örme kumaşlarda kol takmada dikkat edilecek noktalar” konusuna bakınız.</p>
<p>Kol altı ve yan boyları birleştiriniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çıtları üst üste getiriniz. <p style="text-align: center;">Kol Altı Birleştirme</p> <p style="text-align: center;">Yan Boy Birleştirme</p>

Ön pervazı ve arka ağ pervazını bedene takınız.

Ön Pervazı Bedene Takma

Arka Pervazı Bedene Takma

- Ön patın netliği için beden ve pervazı birleştiren dikiş çok düzgün olmalıdır.

Yaka ribanasını takınız.

Yakaya Ribana Geçirme

- Ribanayı ön pervazla beden arasına yerleştiriniz.
- Yaka ucu yuvarlaklığı için ribanayı pervazın ucundan bir miktar dışarı çıkacak şekilde yerleştiriniz.

<p>Yakaya reçme çekiniz.</p>	<p>➤ Reçmeyi ayarlayınız (1cm 3 batış). NOT: Çalışma ortamınızda reçme makinesi yoksa yakaya 0,5cm'den gaze dikişi çekebilirsiniz.</p> <p>Yakaya Gaze Çekme</p>
<p>Ön pata 0,5 cm'den gaze çekiniz.</p>	 <p>Ön Pata Gaze Çekme</p> <p>➤ Makineyi 1cm'de 3 batış olacak şekilde ayarlayınız. ➤ Düzgün bir dikiş için gaze ayağı kullanınız.</p>

<p>Patik parçalarını takınız.</p> <p>Patik burnunu overlokla birleştiriniz</p> <p>Patik tabanıyla birlikte ön ve arka pervazı da tutturarak dikiş.</p>	 <p>Patik Tabanını Takma</p> <p>Patik Tabanını Pervazlara Tutturarak Dikme</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Patik burun formunun düzgün olmasına dikkat ediniz.
<p>Pat üzerine çıt çıtları basınız.</p>	 <ul style="list-style-type: none">➤ Aralıkların eşit olmasına dikkat ediniz.➤ Pat Üzerine Çıt Çıt Basma

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Tulum dikim planı doğrultusunda makineleri ayarladınız mı?		
Kumaşa ve modele uygun süsleme malzemesi seçtiniz mi?		
Süslemeyi tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
Pervazları doğru olarak yerleştirip bedene geçirdiniz mi?		
Kolu bedene tekniğine uygun olarak taktınız mı?		
Yaka ve kol ağzı ribanalarını tekniğe uygun olarak hazırlayıp taktınız mı?		
Patikleri tekniğe uygun olarak bedene taktınız mı?		
Üst dikişleriniz düzgün mü?		
Çıt çıtları doğru ve potluk oluşturmadan taktınız mı?		
Çalışmalarınız temiz ve düzgün mü?		
Çalışmalarınızı planlanan zamanlarda tamamladınız mı?		
Çalışmalarınız süresince iş güvenliği kurallarına uydunuz mu?		
Araç gereçleri yerinde ve doğru kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemleri tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Öğrenme faaliyetinde kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında 0-2 Yaş bebe tulumu son ütü ve son kontrol işlemlerini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kaliteye önem veren bir işletmeye giderek son ütü ve son kontrol işlemlerinin önemini araştırınız.
- Edindiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. 0-2 YAŞ BEBE TULUMUNDA SON ÜTÜ VE SON KONTROL

3.1. Bebe Tulumu Ütülemede Dikkat Edilecek Noktalar

- Ütünün ısısı kumaşa göre ayarlanmalıdır..
- Ütü masası ve ütü tabanının temiz olmasına dikkat edilmelidir.
- Tulum ütü masasına serilirken dikişler elle açtırılarak ütülemede gereksiz katlanmaların oluşması engellenmelidir.
- Kadife kumaşla çalışıldıysa ütü kumaşın yüzüne sürülmemeli sadece buhar verilmelidir.
- Esnetme yapmamak için ütüleme boy iplik yönüne doğru yapılmalıdır.

3.2. Bebe Tulumu Ütüleme İşlem Sırası

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ütüleme yapacağınız ortamı hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütülemede dikkat edilecek noktaları göz önünde bulundurunuz.➤ Geniş paskalı ütü masasını tercih ediniz.➤ Ütünün ayarlarını kontrol ediniz (Kumaşa uygunluk, buhar ve basınç seviyeleri vb).➤ İş güvenliğine dikkat ediniz.
Tulumu ön yüzü üste gelecek şekilde masaya seriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikişleri elinizle açtırınız.
Yan ve kol alt dikişlerini açtırarak ütüleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaş kadifeyse sadece buhar veriniz.➤ Penye vb. örme kumaşlarda da ütüü dikişe basıp buhar veriniz. <ul style="list-style-type: none">➤ Ütüü çok fazla hareket ettirmeyiniz (Esnemeye neden olabilir).

<p>Yaka ve kol ağızlarını ribananın düz iplik yönü doğrultusunda ütöleyiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ribana esnek bir kumaş olduğu için çok dikkatli olunuz. ➤ Özellikle yaka formunu bozmamaya özen gösteriniz.
<p>Ön patı formunu bozmadan ütöleyiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çok fazla buhar da esnemeye neden olabilir. ➤ Ön beden ütüsü bitince masayı soğutunuz (Sıcakken kaldırırsanız tulum esneyip formu bozulabilir).
<p>Arka bedeni de aynı kurallar doğrultusunda ütöleyiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<p>Ütülediğiniz bedeni kontrol ediniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hatalı yerler varsa düzeltiniz (Katlanmalar, açılmamış dikişler vb). ➤ Düzeltme sırasında giysinin formunu bozmamaya dikkat ediniz

3.3. Bebe Tulumunda Son Kontrol İşlemleri

Bebe tulumunda yapılan son kontrol işlemlerinde tulumun duruş formu, bitmiş ürün ölçülerinin ölçü tablosuna uygunluğu ve malzemenin birbiriyle uyumu kontrol edilir.

3.3.1. Genel Görünüm Kontrolü

Ütüden sonra tulumun genel görünümüne bakılır. Kontrol işlemi sırasında ürünün:

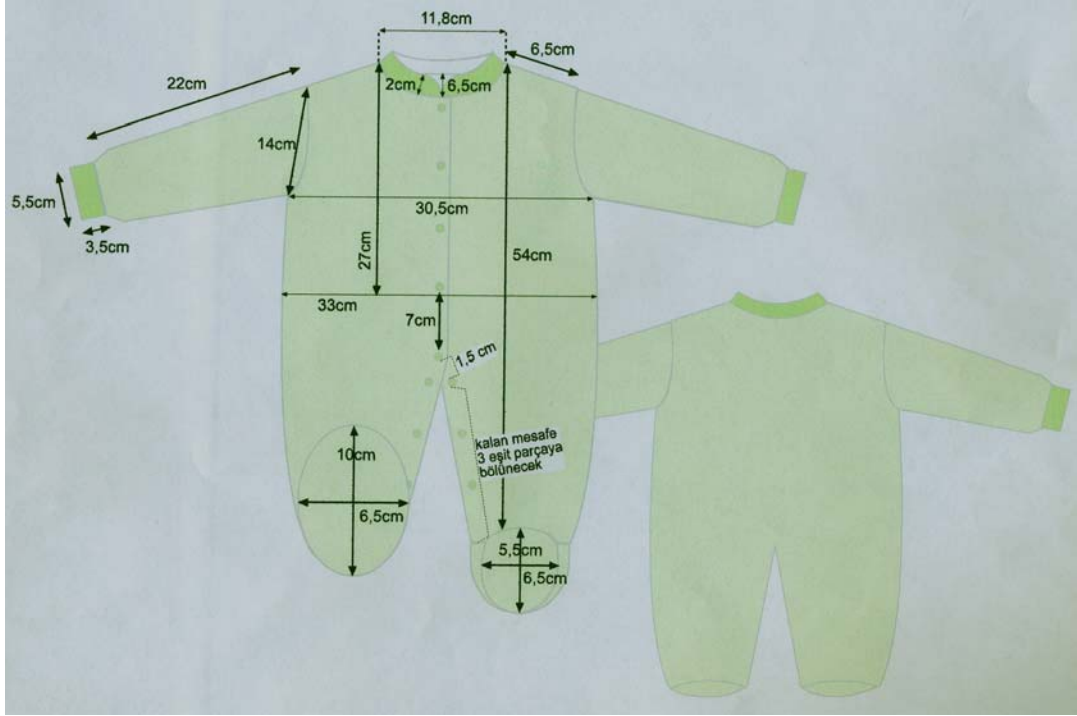
- Yaka formu,
- Kolların duruşu,
- Ön pat kenar düzgünlüğü,
- Çıt çıtlar arası mesafeler ve potluk olup olmadığı,
- Patik formları,
- Dikiş kalitesi (Dikişte kopma, kayma, açılma, büzülme vb.),
- Ütü kalitesi gibi özellikleri incelenir.

3.3.2. Ölçü Kontrolü

Ölçü kontrolü üründeki dikiş hataları, kumaş özelliği ve dikiş tekniklerinden kaynaklanan sapmaları belirlemek için yapılır. Ölçüler “kalite nitelikleri formu”nda belirlenen toleransları aşmamalıdır. Toleransların aşılması durumunda ürün “ikinci kalite” olarak değerlendirilir.

Ölçü kontrolü için ürün düz bir zemine serilir ve gerdirme, çektirme vb. bir işlem yapılmaksızın mezür yardımıyla ölçüler alınır. Alınan ölçüler “kalite nitelikleri formu”yla karşılaştırılır.

Aşağıdaki çizimde kontrol edilecek ölçüler ve alınış yerleri belirtilmiştir.

Modelin Ölçülendirilmiş Teknik Çizimi

ÖLÇÜ TABLOSU (Beden: 68- 6 ay)	
ÖLÇÜM YERLERİ	ÖLÇÜLER (cm)
Boy	54
Beden (Göğüs)	30,5
Basen (Yaka ucundan 27 cm inilerek ölçülür)	33
İç boy	16
Omuz	6,5
Yaka açıklığı	11,8
Ön yaka düşüklüğü	6,5
Arka yaka düşüklüğü	1
Kol evi	14
Kol boyu	22
Kol ağzı	5,5
Alt taban - En	6,5
Alt taban - Boy	10
Üst patik - En	6,5
Üst patik - Boy	5,5
Yaka yüksekliği	2

3.3.3. Malzeme Uyum Kontrolü

Ana ve yardımcı malzeme özelliklerinin uyumlu olması giysi kalitesini etkileyen en önemli noktalardan biridir. Birbiriyle uyumsuz malzemelerin kullanımı giysinin görünümünde bozukluklara ve ölçü hatalarına neden olabilir.

Malzeme uyum kontrolünde şu özellikler incelenir:

- Ana kumaş ve ribana arasındaki uyum (İncelik kalınlık, esneme miktarı, renk uyumu vb.).
- İplik kalitesi (Kumaşla uyumu, sağlamlığı, renk uyumu vb.).
- Süsleme malzemesinin kumaş ve modele uygunluğu.
- Çıt çıtaların kumaş cinsi ve modele uygunluğu.
- Kumaş cinsinin bebek giysisi için uygunluğu (Hassasiyet, yıkama dayanıklılığı vb.).

3.4. Bebe Tulumunda Kontroller Doğrultusunda Düzeltme Yapma İşlemleri

Üründe kalıptan kaynaklanabilecek bozukluklar (Kol evinin dar olması, ağ düşüklüğü ve yaka oyuntusunun yetersizliği gibi) varsa düzeltme yoluna gidilir. Ayrıca ölçü kontrolünde sapmalar ve kullanılan malzemeler arasında uyumsuzluk varsa düzeltme işlemleri yapılır.

3.4.1. Kalıpta Düzeltme Yapma

Bitmiş ürün bir model üzerine giydirilerek öncelikle genel görünümü kontrol edilir. Giysinin yaka formu, kol evi, kol boyu, ağ düşüklüğü gibi bölgelerinde darlık, bolluk veya uyumsuzluk varsa kalıp üzerinde düzeltilir.

- Yaka ve kol ribanaları kumaşın esneme özelliğinden dolayı yaka çevresine kısa veya uzun geliyorsa kalıplarda uzatma yada kısaltma yapılır.

- Kol evi dar ise yan dikişlerden aşağıya inilerek, geniş ise yan dikişlerden yukarıya çıkılarak kol oyuntusu tekrar çizilir.
- Yaka açıklığı fazla ise yaka oyuntusundan yukarı çıkılır, az ise aşağıya düşülerek yaka oyuntusu kalıp üzerinde tekrar çizilir.
- Kol boyu kısa yada uzun ise düzeltilir.
- Ağ düşüklüğü kısa ise oyuntusu daha içerden çizilerek arttırılır, uzun ise oyuntu istenilen miktarda dışarıdan çizilerek azaltılır.

NOT: Ağ oyuntusunda değişiklik yapıldığında ağ pervazları da aynı şekilde düzeltilmelidir. Aksi halde pervaz ağa uygun olmaz.

3.4.2. Malzemede Değişiklik Yapma

Malzeme uyum kontrolünde örme kumaş, ribana kumaş, iplik, aksesuar gibi malzemelerde:

- Yıkama ve ütülemede farklı çekme ve esneme oranları,
- İncelik-kalınlık farkı,
- Renk uyumsuzluğu,
- Kullanım amacına uygun olmayan malzeme,
- Giysiyle orantısız malzeme,
- Kalitesiz malzeme seçimi (Örneğin: Dikimde kullanılan kalitesiz bir ipliğin, ütü buharıyla dikiş yerlerinde çekme ve leke yapması),

Yukarıdaki hatalar tespit edilirse malzemede değişiklik yapma yoluna gidilir.

3.4.3. Dikiş Tekniklerinde Değişiklik Yapma

Giysinin üretiminde kullanılan dikiş teknikleri kullanılan malzeme ve kumaşa tam olarak uygun olmayabilir. Ürünün bitimi sonrası yapılan kontrollerde böyle bir durum tespit edilirse farklı dikiş teknikleri kullanma yoluna gidilir.

Bebe tulumu üretiminde kullanılabilen alternatif dikiş teknikleri şöyle sıralanabilir:

- Yakada ve kol ağzında ribana yerine tulumun kendi kumaşı kullanılabilir.
- Yaka, kol ağzı ve pervaz yerlerine biye geçirilebilir.
- Yakaya üst dikiş olarak reçme yerine gaze dikişi çekilebilir.
- Yaka takım yerindeki overlok dikişinin üstüne biye geçirilebilir.
- Ön beden pervazı bedenle bütün olarak çalışılabilir.

MODÜLÜNÜZ BİTMİŞTİR.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Tulumu ütülemek için, ütüleme araç ve gereçlerini doğru seçerek verimli çalışmaya uygun ergonomik bir çalışma ortamı hazırladınız mı?		
Ütünün ısını kumaşa göre ayarladınız mı?		
Tulumu ütü masasına serip dikişleri elinizle açtınız mı?		
Ütülemeyi tekniğe uygun olarak ve bitmiş ürünü esnetmeden yaptınız mı?		
Tulumun duruş formunu kontrol ettiniz mi?		
Tulumun ölçü kontrolünü yaparak kalite toleransları dışındaki hataları tespit edebildiniz mi?		
Ölçü hatalarının nedenlerini doğru tespit ederek, düzeltmeleri tekniğine uygun ve doğru yaptınız mı?		
Kritiklere göre kalıpta, malzemede, dikiş tekniklerinde gerekli düzeltmeleri belirleyip tekniğine uygun ve doğru yaptınız mı?		
İş güvenliği kurallarına dikkat ettiniz mi?		
Verimlilik ilkelerine uydunuz mu?		
Çalışmalarınızı planlanan zamanlara bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek işlemi tekrar ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modülde kazandığınız beceriler doğrultusunda arka ortası çitçit kapamalı 0-2 yaş bebek tulumu üretimini yapınız.

Uygulama faaliyetinde yaptığınız çalışmayı kendiniz Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendiriniz. Ya da yaptığınız çalışmayı bir arkadaşınızla değiştirerek Kontrol Listesinde yer alan değerlendirme kriterlerine göre değerlendirilmesini sağlayınız.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ	Evet	Hayır
Kumaşı tekniğine uygun olarak kesime hazırladınız mı?		
Kalıpları kumaşa doğru olarak yerleştirip ve kestiniz mi?		
Kumaşa ve modele uygun bir süsleme yaptınız mı?		
Yakanın tekniğine uygunluğu ve düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
Kolların tekniğine uygunluğu ve düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
Pervazların tekniğine uygunluğu ve düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
Patiklerin tekniğine uygunluğu ve düzgünlüğünü kontrol ettiniz mi?		
Arka pat düzgünlüğü ve çit çitler arasının eşitliğini kontrol ettiniz mi?		
Üst dikişlerin düzgünlüğü ve genel görünümü kontrol ettiniz mi?		
Bitmiş ürünü tekniğine uygun olarak ütüleme yaptınız mı?		
Zamanı ve malzemeyi verimli kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa modülü tekrar ediniz.

Öğrenme faaliyetleri ve modül değerlendirmede istenen çalışmaları başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçebilirsiniz.

KAYNAKÇA

- ANONİM, **Singer Dikiş Ansiklopedisi (4.Cilt)**, Bir Numara Yayın, İstanbul.
- İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri Eğitim Şubesi, **Hazır Giyimde Ölçüler**, İstanbul, 2002.
- MEB, Komisyon, **Tekstil Uygulama**, 2.Baskı, Ostim ÇEM Matbaası, Ankara, 1998.
- ŞENER, H.Fatma, **Çocuk Giyimi**, Yapa Yayınevi, İstanbul, 2000.
- **Görüşme Notları**
- BEBETTO Bebe Giyim, Ekim 2005.
- KIRICI, Aynur, Giyim/Hazırgiyim Öğrt. Bursa, Ekim, 2005.